1849. №. 80.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 5 October.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentien van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat.

Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe, gelet hebbende op het Koninklijk besluit van 31 December 1834 (*Staatsblad no.* 45), houdende nadere bepalingen omtrent de invoering van het Nederlandsche vaatwerk voor den handel in het groot, waarbij in art. 2 is toegestaan, dat van het toen aanwezige oude vaatwerk, zonder eenigen ijk of herijk te ondergaan, mits met een bijzonder merk gebrand wordende, nog tot het doen van afleveringen zoude kunnen worden gebruik gemaakt *tot primo Januarij* 1850, en in aanmerking nemende, dat gevolglijk van af dit tijdstip het oude vaatwerk, als wettige maat bij de afleveringen niet meer zal kunnen gebezigd worden;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De aandacht der handelaren en verdere belanghebbenden op de hierbedoelde bepaling van het aangehaalde koninklijke Besluit te vestigen, en tot dat einde deze resolutie driemalen, met tusschenruimten van eene maand, te doen opnemen in de *Drentsche Courant.*

Gedeputeerde Staten voornoemd,
de Vos van Steenwijk.

Assen,
31 *Julij* 1849.

Ter ordonnantie van Dezelve,
W. H. Hofstede Jr.

De Gouverneur der Provincie Drenthe, brengt bij deze, ten vervolge op de bekendmaking van den 11 September ll., ter kennis van de belanghebbenden, dat door Z. Exc. den Heer Opperhoutvester, in overleg met Heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, is bepaald: dat, te rekenen *van den 15 der loopende maand* de lange Jagt in deze Provincie slechts zal mogen worden uitgeoefend des *Maandags, Woensdags* en *Zaturdags* van elke week, en dat dien onverminderd van kracht blijft de bepaling voorkomende in n°. 3 der aangehaalde bekendmaking, volgens welke niemand, op éénen dag, met de lange jagt meer dan *vijf* hazen zal mogen vangen.

En ten einde niemand onwetendheid hiervan zoude kunnen voorwenden, zal deze in de *Drentsche Courant* opgenomen, en, op de gewone wijze, in de Steden en Gemeenten dezer Provincie afgekondigd en aangeslagen worden.

Assen,
1 *Oct.* 1849.

De Gouverneur voornoemd,
de vos van steenwijk.

De Betaalmeester in het Arrondissement Assen, brengt ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende deze maand en de maanden November en December 1849, ten zijnen kantore worden uitbetaald de pensioenen ten laste van den Staat, over de derde drie maanden dezes jaars.

Assen, 4 *Oct.* 1849. h. j. oosting.

De Commissarissen uit de Commissie van Landbouw in Drenthe, ter bevordering der Paardenfokkerij, maken bekend, dat, bij de op heden gehoudene keuring, de eerste premie is toegekend aan *R. Smeenge*, te Loon, onder Assen, voor eenen zwarten hengst, oud zes jaren; — de tweede aan *J. Struik*, te Yde, gemeente Vries, voor eenen zwarten hengst, oud vijf jaren, en dat is afgekeurd een bruin-bles hengst, oud 16 jaren, van *H. Hingstman*, te Ballo, gemeente Rolde.

Assen,
1 *Oct.* 1849.

Van wege de Commissarissen voorn.,
h. tonckens, *Secretaris.*

Nederland.

3 *Oct.* Hare Majesteit de Koningin van Nederland is 29 Sept te Wiesbaden aangekomen, waar ZM. de Koning van Wurtemberg Hoogstdezelve was te gemoet gereisd. De graaf *van Rupperg* en gemalin en Prinses *Marie* begeleidden den Koning. H.M. de Koningin heeft zich met haren Doorluchtigen Vader naar Stutgart begeven.

— Het voorbeeld door Z. M. *Louis Philippe* in der tijd gegeven in de opvoeding zijner zonen, wordt reeds sedert eenigen tijd door onzen Koning gevolgd, daar de jonge prinsen geen privaat onderwijs meer ontvangen, maar met andere jongelingen worden onderwezen door den Heer *Margadant* te 's Hage. Dit is zeer geschikt om den troonopvolger een juist begrip te doen verkrijgen van den wil en de meening zijner tijdgenooten, waarover hij eenmaal regeren zal. (*Toekomst.*)

— Naar men verneemt zijn 1 dezer te 's Hage ministerie- en kabinetsraden gehouden, welke bijgewoond werden door de Heeren *Lightenvelt* en *Donker Curtius*, die bij herhaling bij den Koning ten gehoore zijn ontvangen.

— Er is te 's Hage bij welonderrigte lieden spraak van een Ministerie, waarin de Heeren *J. C. Baud*, *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rosenthal* zitting zouden nemen naast de Heeren *van Bosse*, *van Heemstra* en *Mulsders*. (*Ned.*)

— J.l. zaturdag voormiddag omstreeks 10 ure, heeft aan 's rijks laboratorium en wel buiten de zoogenaamde vuurwerkerstoren te Delft, een ongeluk plaats gehad. Eenige artilleristen waren aldaar bezig met het ontledigen van hand- en spiegel-granaten, herkomstig van geslopte brand- en licht-kogels van verschillend vreemd kaliber, toen op het onverwachts, niettegenstaande alle gewoonlijk gebruikte voorzorgen, een derzelve sprong, waardoor een kanonnier, welke die met beide handen onder water hield, zoodanig werd gekwetst, dat men verpligt is geweest de linkerhand en den duim en een der vingers der regterhand te amputeren; de tweede, een onderofficier, bekwam een kwetsuur aan de linkerarm bij de pols en aan het regter heupbeen; de derde, ook een kanonnier, ontving ligte brandwonden in het aangezigt. Zij (behoorende tot het 2de regement vesting-artillerie) zijn dadelijk na het gebeurde in de garnizoens infirmerie overgebragt. Men koestert de hoop, het overgeblevene gedeelte der regterhand van eerstgenoemden nog te behouden. (*Delfts Ct.*)

— Ons wordt medegedeeld, dat het standbeeld van wijlen Z.M. *Willem II*, hetwelk de heer *Ph. van Uden* te Rotterdam ten zijnen koste, door den heer *J. Strackée*, beeldhouwer aldaar, heeft doen vervaardigen, om geplaatst te worden voor zijn nieuw gebouwd huis, op den hoek der Gapersteeg en Wijnstraat, op Zondag aanstaande, den 7den October, juist op den dag der negende verjaring van de aanvaarding der Regering door genoemden Z. M., ontbloot zal zijn. (*Amst. Ct.*)

— Op 30 Aug. was het Haarl. Meer middelbaar tot 1.693 ellen onder Amsterdamsch peil gedaald; vier weken later en dus op den 27sten September is de waterspiegel van dat meer, even als vroeger volgens het gemiddelde der laatste week waargenomen op 1.853 el en bedraagt dus de daling in dat tijdvak 0.16.

— Ten gevolge der vertoogen van de Nederlandsche Regering bij het Portugesche gouvernement is door dit laatste bewilligd in de gelijkstelling van de Nederlandsche vlag met de Portugesche, wat betreft de betaling van het haven- en tonne- of lastgeld, zoowel in de havens van Portugal en onderhoorige eilanden, als in de Overzeesche bezittingen, alwaar de handel met vreemdelingen wettelijk is veroorloofd. (*Staats. C.*)

— De oogst- of veulenmarkt, welke op 28 September te Zwolle werd gehouden, won het zeer in belangrijkheid van het voorgaande jaar, niet alleen in aantal maar ook in de besteede prijzen. Het getal merrien met hare veulens beliep ruim 400, van de laatsten zijn 300 verkocht, de merrieveulens van *f* 55 tot *f* 110, de hengsteveulens van *f* 42 tot *f* 78. — Er waren pl. m. 300 guste of werkpaarden en een 100tal 1 à 2jarigen en vetten. De goede werkpaarden, van zessen klaar, werden goed betaald van *f* 30 tot *f* 200. Over het algemeen merkte men veel kooplust, maar waren vele beste veulens reeds op de stallen verkocht.

— Bij den aanvang van den Academischen cursus waren te Leiden 70 studenten en te Utrecht sedert het einde der zomervacantie 60 studenten ingeschreven.

— Bij besluit van 11 Sept. jl. hebben Curatoren der Groninger Hoogeschool den Senaat der studenten vereeniging *Vindicat atque Polit* als zoodanig erkend. (*Univ. Blad*).

— De rijstcultuur in de Rhône-landen (Frankrijk) is ook dit jaar weder zeer goed gelukt.

— Laatstleden woensdag avond had te Harderwijk een voorval plaats, hetgeen ten bewijze kan verstrekken, hoezeer bijgeloof hier nog heerschende is en Heidensche sprookjes nog bij Christenen geloof vinden.

Sedert geruimen tijd had men verhaald, dat eene tooverkol in de gedaante van een konijn in een der tuinen rondzwierf; men vertelde reeds, hoe hierdoor vee bekold was en kinderen door ziekten geteisterd werden. Op gemelden avond komt langs bewusten tuin eene oude weduwe *P.* voortsukkelen, toen zich onder eenige daar staande menschen de kreet doet hooren: „dat is de *tooverkol*, die zich in het konijn verandert." Deze kreet, spoedig herhaald, was voldoende, om in die druk bewoonde visschersbuurt een ontzettende menigte menschen op de been te brengen. Doch ook nu zegt men: „sla dood de *heks*!" aan welke woorden men spoedig gevolg wil geven. De arme onthutste weduwe wordt geslagen, geschopt en valt bewusteloos op den grond, en zou ongetwijfeld bezweken zijn, zoo niet de policie, door eenige militairen ondersteund, haar gered had. Thans nog is haar toestand zeer zorgelijk. De zaak wordt reeds geregtelijk onderzocht; eenige belhamels zijn reeds ontdekt.

— De graanoogst in Ierland is afgeloopen en is van de rijkste, waarmede dit land in de laatste jaren gezegend is.

— Vrijdag jl. kwam te Vlaardingen een haringschip met een kleine lading haring, de ongunstigste berigten brengende omtrent de visscherij; de prijzen van dit artikel stegen hierdoor aanmerkelijk.

— De derde dag der Landbouw-tentoonstelling te Leiden, zaturdag jl., was voornamelijk tot bezigtiging van het vee bestemd. De toevloed van bezoekers was nog veel grooter dan de beide vorige dagen, daar met den marktdag honderden landlieden uit de Rijnlandsche dorpen in de stad kwamen. Men heeft in twee uren tijds meer dan 3000 personen geteld. Er was eene keur van paarden, hoornvee, schapen en varkens, uitmuntende door schoone vormen, of forschen ligchaamsbouw, of zwaarte, of andere bijzondere eigenschappen. Het aantal bezoekers heeft in het geheel bedragen 9500.

— Te Orthen bij 's Hertogenbosch ontstond in den avond van 30 Sept. ongeveer ten elf ure brand, welke in eene hooimijt een aanvang nam en die in weinige oogenblikken zoodanig toenam, dat vijf huizen eene prooi der vlammen zijn geworden. Slechts twee huizen zijn voor *f* 800 en *f* 1150 geassureerd; overigens zijn alle meubelen, huisraad, levensmiddelen, hooi en stroo, enz., eene prooi der vlammen geworden; 19 menschen zijn van alles beroofd, zonder dak, en tot volslagen armoede gebragt. De oorzaak van den brand is tot heden toe onbekend.

— Uit het voorloopig verslag van den oogst in Gelderland over 1849 ontleenen wij het volgende: De oogst van appelen is overvloedig en de prijzen laag; tegen 40 a 50 cents per mud zijn dezelve op stam verkocht: door eenig vervoer naar Engeland beginnen de prijzen wat te stijgen. Het gewas van peren is minder en de prijzen zijn ook williger. De *woudbezien*, ook *blaauwe bessen* genaamd, zijn te Nijmegen in menigte in commissie voor Engeland opgekocht. Men vermeent, dat dezelve daar als kleur- of verwstof gebezigd worden. Vervoer van aardappelen heeft weinig of geen plaats; de uitvoer van vee en boter minder dan in vorige jaren, en daardoor de prijzen gedrukt. De longziekte begint zich minder algemeen onder het rundvee te vertoonen; doch eene hevige ziekte, welke meestal den dood ten gevolge heeft, vertoont zich vooral langs den IJsselkant onder de varkens. In de gemeente Angerlo zijn er reeds meer dan een honderdtal aan die ziekte gestorven.

— Den 30 Sept. is bij Rotterdam, aan den Goudschen weg, overleden *Jacomina van der Valk*, weduwe van *Willem de Jong*, in den ouderdom van 101 jaren en bijna 4 maanden. Tot het einde van haar leven bleef zij opgeruimd en helder van geest; haar gezigt was nog bijzonder goed, minder haar gehoor.

— De arbeiders aan den nieuwen weg van 's Bosch op Utrecht weigerden 1 dezer, niettegenstaande een daggeld van 75, 80 of 85 cents, hunnen arbeid voor te zetten. De marechaussée te 's Bosch is ter plaatse aangekomen, om de rust te bewaren.

— De beide *Gron. Couranten* bevatten een ingezonden stuk, waarin wordt te kennen gegeven, dat de hoogleeraar *Sebastian*, in overleg met de overige Professoren der geneeskundige faculteit te Groningen wegens zijne niet gunstige gezondheid, aan het Gouvernement de benoeming van een vierden hoogleeraar in die faculteit had verzocht, waarvan de stedelijke regering de bezoldiging voor hare rekening nam; dat H.H. Curatoren dat verzoek hadden ondersteund, doch hetzelve desniettemin door den Minister van Binnenl. Zaken was afgewezen; dat, nadat te Utrecht Dr. *Goudoever* als vijfde hoogleeraar in de geneeskundige faculteit was aangesteld, en de gezondheid van den heer *Sebastian* inmiddels een sterken schok had geleden, deze weder hetzelfde verzoek aan het Gouvernement heeft gedaan; dat ook weder dit verzoek ten sterkste door H.H. Curatoren is ondersteund, doch ook nu weder is afgewezen, en dat daarop de heer *Sebastian* zijne demissie heeft verzocht.

— Van alle plaatsen verneemt men de heugelijke tijding, dat de cholera sterk vermindert of genoegzaam heeft opgehouden. Van 27 Sept. tot 1 Oct. was te Groningen geen nieuw cholera-geval voorgekomen, 1 overl., 10 herst., in beh. 7. — Te Zwolle zijn van 23 tot 30 Sept. bijgekomen 8, overl. 5, herst. 9, in behand. gebl. 9.

Buitenland.

3 *Oct.* — Meer en meer versterkt zich het gerucht, dat de Fransche regering, ofschoon in geenen deele het Pauselijk manifest goedkeurende, met hetzelve genoegen nemen zal. Het eind is wel niet wat men wenscht, zeggen de brieven, maar het is een eind. Zelfs wil men dat de regering van deze gelegenheid gebruik zal maken, om de expeditionaire armée uit Italie terug te ontbieden, of althans aan de wetgevende vergadering over te laten de vraag te beslissen door de bepaling van de hoegrootheid des crediets, hetwelk voor die armée gevraagd staat te worden.

De storm van afkeuring, of liever van de geweldigste verfoeijing, dien het stuk in Italie heeft doen oprijzen, gaat alles te boven, wat men daarvan verwacht had, en zulks niet van den kant der radicale pers, die in Italie geene tolken meer heeft, maar van dien der gematigde, ja der behoudende dagbladen, b.v. de *Legge* van Turijn. Het *Statuto* van Florence alleen toont eenige meerdere gematigdheid. Vele dier bladen hebben, even als sommige der Parijsche, het manifest van den Paus naast den brief van den President der Fransche republiek gedrukt, om met één oogopslag te doen zien, wat de laatste gevorderd en wat het eerste verleend heeft.

— Tusschen Rusland en Oostenrijk aan de eene en de Turksche Regering aan de andere zijde is een zeer ernstig geschil ontstaan over de Hongaarsche uitgewekenen. Gene vorderen de uitlevering, zich beroepende op bestaande tractaten, en dreigende met afbreking der vriendschappelijke betrekkingen of zelfs, volgens sommige berigten, met oorlog. De Porte weigert; zij beweert, dat de bestaande tractaten, zoo als zij tot nog toe door Oostenrijk en Rusland zelve zijn opgevat en uitgevoerd, haar niet tot die schending der gastvrijheid verpligten; en — hetgeen het geschil bedenkelijk maakt — de Porte wordt in dezen openlijk gesteund door den Engelschen en ook door den Franschen gezant. Volgens latere berigten dacht men, dat deze zaak nog wel langs den diplomatieken weg zoude vereffend worden, en dat de Hongaarsche vlugtelingen gedurende de onderhandelingen naar Engeland zullen scheep gaan, dat vervolgens de Turksche regering in eene verontschuldigende nota verklaren zal, niemand te hebben, dien zij uitleveren kan, en dat Rusland en Oostenrijk, van de tegenwoordigheid der nog gevreesde personen aan de grenzen verlost, met de verontschuldiging genoegen zullen nemen. Zulk eene uitkomst is niet onwaarschijnlijk, daar geene mogendheid naar oorlog schijnt te verlangen. Ondertusschen zou volgens den *Constitutionel* de Russische Gezant de diplomatische betrekking met de Turksche Regering afgebroken hebben, en volgens de *Keulsche Courant* de Gezanten van Rusland en Oostenrijk Konstantinopel reeds hebben verlaten.

— In Duitschland is een nieuw geschilpunt opgerezen, het opperbevel namelijk over de Duitsche vloot, hetwelk de staten die tot den Engeren Bondsstaat toegetreden zijn, niet willen laten aan den Rijksbestuurder, wiens gezag zij niet meer erkennen.

— Te Athene zijn twee der Ministers, *Christenides* en *Balbis*, afgetreden. De dagbladen hadden een brief bekend gemaakt, waarin van den eerstgenoemde zeer bedenkelijke dingen werden aan het licht gebragt: er zou tegen hem een vonnis wegens valschheid en een aanklagt van moord bestaan; waarop bij de Senaat een voorstel gedaan en op de dagorde gesteld werd, strekkende om met zulk een persoon alle betrekkingen af te breken. Hierop volgde de aftreding.

— De geheele bevolking van Sleeeswijk blijft in eene bestendige oppositie tegen het landsbestuur, en ontwikkelt een zoo krachtigen wederstand als zeker niemand bij het sluiten van den wapenstilstand vermoedde. Men weigert op de meeste plaatsen de betaling der belasting, verzet zich tegen het overbrengen van de openbare kassen naar Flensburg en brengt de belasting naar Rendsburg. De landsregering doet al wat mogelijk is, om dezen tegenstand te overwinnen, doch tot nog toe met weinig of geen gevolg.

— Volgens een dagblad telt men te Parijs 53625 weduwen en in de gezamenlijke departementen der Seine 64,082.

Ook bevinden zich in genoemde stad 437 buitenaars, 311 eenoogigen en 83 blinden, die, welke in het Instituut verpleegd worden, er buiten gerekend. (*Deze laatste cijfers komen ons te gering voor, in aanmerking genomen, dat Parijs eene bevolking van omstreeks een millioen zielen heeft. Red.*)

— Door de talrijke Patriottische en andere staatkundige vereenigingen lijden de koffijhuizen en restauratien te Berlijn veel schade, want de gewone koffijhuis-bezoekers zitten nu des avonds in de zalen dier Vereenigingen, over de politiek te redeneren. De eigenaars van koffijhuizen, restauratiën, wijn- en bierhuizen beginnen daarom luide klagten aanteheffen tegen het regt van Vereeniging.

Assen, 4 October.

Alhier zijn van 1 Oct. tot heden bijgekomen 3 cholera-lijders, herst. geene, overl. 1, nog in beh. 3.

— Te Coevorden zijn van 28 Sept. tot 4 Oct. door de cholera aangetast 5 personen, overl. 3, in beh. 2. De vroeger in behandeling geblevene 4 personen zijn allen hersteld.

— Te Meppel zijn van 23 tot 29 Sept. jl. 2 cholera-lijders bijgekomen, 1 herst., 1 overl. en 2 in behandeling gebl.

— Van 22 tot en met 25 Sept. jl. zijn te Veenhuizen bijgekomen 13 cholera-lijders, herst. 25, overl. 8, in beh. gebl. 16. Van 25 tot en mèt 29 Sept. jl. bijgekomen 9, herst. 9, overl. 5, in beh. gebl. 11.

— Te Dwingelo heerscht thans op 20 stallen de longziekte, bovendien bevindt zich nog vee in de weiden, dat als verdacht van longziekte moet aangemerkt worden.

— H.H. Gedeputeerde Staten hebben in plaats van wijlen *J. Train* tot lid van den Raad der gemeente Oosterhesselen benoemd *Wolter Keen* van Gees.

— De wet van 29 Mei 1841 (Stbl. no. 20) schrijft in art. 13 voor, dat een bevelschrift van den regter, om een krankzinnige in een krankzinnigen-gesticht te plaatsen, slechts 14 dagen geldig is: de heer Gouverneur heeft bij circulaire, opgenomen in het Provinciaal Blad, hierop de Pl. Besturen in dit Gewest indachtig gemaakt, met uitnoodiging, om daarop ook de aandacht der Armbesturen te vestigen, en zulks naar aanleiding, dat het meer dan eens is gebeurd, dat een krankzinnige, die, na bekomene regterlijke magtiging, naar Zutphen was vervoerd, in het krankzinnigengesticht aldaar niet kon aangenomen worden, omdat het bevelschrift ouder was dan 14 dagen, waardoor de krankzinnige of aldaar buiten het gesticht verpleegd, of naar de plaats van afzending teruggezonden moest worden, om inmiddels een nieuw bevelschrift te bekomen, en waardoor vele moeite en kosten werden veroorzaakt.

— Naar men verneemt heeft het Provinciaal Kerkbestuur in de vergadering van den 3 dezer, tengevolge van het door Ds. *W. J. van Loenen*, Predikant te Anloo, verzochte Emeritaat en gevolgelijke aftreding als Lid en Secretaris van dat bestuur op 1°. Januarij 1850, ter zijner vervanging als Lid en Secretaris in het Kerkbestuur eene nominatie gemaakt, bestaande uit de Heeren Predikanten *A. H. Pareau* te Assen, *H. Doornbos* te Smilde, en *B. Sanders* te Gasselte, welke aan Z.M. zal opgezonden worden, om daaruit eene keuze te doen.

— In de vergadering van de Provinciale Commissie van Onderwijs, den 2 dezer alhier gehouden, hebben zich drie jongelieden, den 4den rang bezittende, voor het examen voor den 3den rang aangeboden; aan slechts een derzelve, genaamd *J. Huizing*, is de 3de rang verleend, terwijl de beide overigen niet bekwaam genoeg zijn bevonden, om denzelven te bekomen. Hoewel dit examen niet publiek is, was een aantal jongelieden, die het voornemen hadden, om zich later aan dergelijk examen te onderwerpen, ter bijwoning van hetzelve toegelaten, ten einde dezelve in de gelegenheid te stellen, om zich met den gang van het examen bekend te maken en te hooren, welke vragen er gedaan werden.

* *Coevorden*, 3 *Oct.* Heden voormiddag is alhier door het Kiezers-Collegie tot Lid van den Stedelijken Raad benoemd de heer *B. Dommers*, in plaats van den heer *H. J. Camerlingh*, op deszelfs verzoek eervol ontslagen.

* *Smilde* 4 *Oct.* Sedert 27 Sept. tot heden is hier 1 persoon door de cholera aangetast; 2 overl., zoodat hier thans geene cholera-zieken meer zijn; den 28 l.l. is de laatste gestorven, die was slechts weinige uren ziek. Men hoopt dat die schrikkelijke ziekte nu voor vast zal geweken zijn. Sints het uitbreken dier ziekte, op 8 Julij j.l., zijn daardoor aangetast 108 personen, waarvan hersteld zijn 49, overl. 59; terwijl er bovendien aan die ziekte zijn gestorven 15 personen, buiten deze, of in andere gemeenten, die tot deze gemeente behoorden.

Hoe gevaarlijk 't soms is met honden bij koeijen in de weide te gaan, moge 't volgende voorval ter waarschuwing leeren: Zekere reeds zeer bejaarde vrouw alhier, dezer dagen eene koe willende ruilen, ging die, met hare dochter in 't weiland, waar er meer liepen, bezien. Haar hond volgde haar na; bij de koeijen komende vielen die dadelijk op den hond aan; deze verborg zich achter zijne meesteres, en eene der koeijen den hond willende stooten, trof de oude vrouw, nam haar letterlijk op de horens, hief haar in de hoogte en wierp haar daarna neder. Door een der horens was haar eene wonde in eene harer dijen toegebragt van ruim drie palmen lengte; die wonde, eerst vrij erg, is door een' geneeskundige door middel der naald aaneengehecht, en geeft hoop van weldra hersteld te zullen zijn. Was er niemand ter hulp bij de oude vrouw geweest, dan was 't vermoedelijk nog niet zoo gunstig afgeloopen.

Post van 2½ *uur.* — De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* berigt onder dagteekening van 2 dezer, waaraan men, naar het schijnt, wel eenig geloof kan hechten: Men verzekert dat de heeren *Ligtenvelt* en *Donker Curtius* er thans in geslaagd zouden zijn een ministerie zamen te stellen, en dat die heeren voor het geval dat zulks niet reeds heden is geschiedt, binnen kort van hunne bemoeijingen aan Z. M. rapport zullen uitbrengen.

Gelijk in omstandigheden, als waarin wij sinds ruim eene week verkeeren, steeds het geval is, zijn bij voortduring allerlei personen, als toekomstige ministers genoemd. Wij hebben ons, sedert dat de tegenwoordige bewindslieden hun ontslag aan den Koning hebben ingediend, zorgvuldig onthouden van het noemen der namen, welke werden opgegeven als die van hunne opvolgers. Thans echter gelooven wij het te mogen wagen aan de volgende combinatie geloof te hechten: Professor mr. *R. J. Thorbecke*, Binnenl. Zaken; de oud- minister *J. C. Baud*, Kolonien; mr. *P. G. Sevenstern*, procureur-generaal bij het Prov. Geregtshof in Groningen, Justitie; de schout-bij-nacht *van den Bosch*, Marine; de gepensioneerde generaal- majoor *Knol*, Oorlog; terwijl de tegenwoordige ministers van Finantien (mr. *P. P. van Bosse*); Buitenlandsche Zaken (mr. *L. A. Lightenvelt*); en der beide Eerediensten (*S.* baron *van Heemstra* en mr. *J. A. Mutsaers*) hunne portefeuilles zouden behouden.

Het gerucht dat sedert eenige dagen zoo te 's Hage als elders is verspreid geworden alsof bij Z.M. den Koning het voornemen zoude bestaan om van residentie te veranderen, kunnen wij *ten stelligste tegenspreken.*

— 2 dezer heeft er aan het ministerie van buitenlandsche zaken, tusschen Z. Exc. den minister van dat departement en den minister van Frankrijk, eene langdurige conferentie plaats gehad Laatstgenoemde gezant is heden nacht ten 2 ure uit de residentie naar Parijs vertrokken.

— Komorn heeft zich, luidens depêche van den Veldtuigmeester *Haynau*, op 27 September, des avonds ten 9 ure overgegeven.

— Maandag jl. is de Fransche Wetgevende Vergadering weer bijeengekomen. De regering heeft de noodige fondsen gevraagd, om Rome nog vooreerst tot het einde dezes jaars bezet te houden, maar zij heeft zich nog niet uitgelaten, welk besluit zij in de Romeinsche aangelegenheid genomen heeft. Zij heeft alleen gezegd, niet van oordeel te zijn, dat er reden bestond, om op dit oogenblik de expeditionaire armee terug te roepen. Een van de afgevaardigden, een lid van 't geslacht der *Bonaparte's*, die, gelijk men weet, onderling niet zeer eensgezind zijn, heeft in de Vergadering een twistappel geworpen; hij heeft namelijk voorgesteld de verbanning der *Bourbons* van de beide takken op te heffen en de beschuldigden wegens den opstand van Junij 1848, die zonder vonnis gedeporteerd zijn, vrij te laten.

— Uit Konstantinopel deelt het *Journal des Débats* brieven mede, die tijdingen tot en met den 17den behelzen (dus slechts nog éénen dag vroeger dan die, onder welken de Keulsche courant gisteren het vertrek der beide ambassadeurs gemeld had). In deze berigten komt niets voor, dat de onmiddelbare afreis der gezanten van Oostenrijk en van Rusland zou aanduiden; maar de brief van den 16den meldt de belangrijke daadzaak, dat de divan, alvorens een definitief besluit te nemen, aan de ambassadeurs van Frankrijk en van Engeland eene reeks van vragen heeft voorgelegd, waarop beide gezamentlijk geantwoord hebben, verklarende dat Rusland en Oostenrijk geenerlei regt hadden, om op grond der traktaten de uitlevering der Hongaarsche en Poolsche vlugtelingen te vorderen, en dat Frankrijk en Engeland, ofschoon de twee ambassadeurs voor geenen gewapenden bijstand van den kant hunner regeringen konden inslaan, werkdadig (*activement*) bij Rusland en Oostenrijk tusschen beide zouden komen, om de goede verstandhouding en de vriendschappelijke betrekkingen tusschen die twee mogendheden en de Porte te herstellen. Ziedaar wat met omtrent de Turksche zaak te Parijs met zekerheid wist. Voorts werd er verzekerd, dat bij de regering dienzelfden dag nog andere depeches ontvangen waren, volgens welke de Russische ambassadeur tijdens de afzending Konstantinopel nog niet verlaten had.

Aardappelziekte.

De heer *E. C. Enklaar*, Directeur van het Landbouw-

delijk Instituut te Voorst, behandelt, in zijn Tijdschrift: *De Vriend van den Landman*, de vraag: *Is de op de zieke aardappelen voorkomende schimmel inderdaad als de naaste oorzaak der ziekte te beschouwen*, en zulks naar aanleiding van een in ons no. van 21 Aug. jl. geplaatst stuk van Dr. *Cohen* over hetzelfde onderwerp. De heer *Cohen* beschouwde het schimmelplantje (fusisporium solani) als de *naaste oorzaak* der ziekte. De heer *Enklaar* daarentegen, houdt de schimmel voor een *gevolg* der ziekte; hij neemt met Dr. *Cohen* aan, dat de kiemsporen der schimmelplantjes in den dampkring zweven, en, wie weet, van welke einden der aarde worden aangevoerd; door de regen en andere oorzaken worden zij ter neder geslagen; vinden zij nu voor hunne ontwikkeling gunstige omstandigheden, dan komen zij tot ontkieming; zoo niet dan blijven zij in den staat, waarin ze zijn. Gunstige omstandigheden biedt voor dezelve eene aan bederf lijdende plant aan; hierop woekeren zij voort en tasten zelfs de gezonde deelen aan, doch op eene gezonde plant doen zij niets. De aardappelplanten nu zijn, even als andere planten, door andere oorzaken maar vooral door afwisseling van weder, door plotselijke overgangen van hitte en koude, natte en droogte aan ziekte onderhevig. Bij deze beschouwing vindt de schrijver het echter vreemd, dat men voor 1845 nimmer van eene dergelijke ziekte gehoord heeft. De heer *Enklaar* zegt ten slotte: De toestand des weders maakt de plant ziek, de in den dampkring zwevende kiemspoor vestigt er zich op, en verergert het ongemak. De vraag hierbij blijft alleen, wat kan er tegen gedaan worden? Mijns inziens niets, dan vroeg poten bij voorkeur van zoodanige soorten, die geen langen groeitijd vorderen en reeds bewezen hebben minder gevoelig voor de ziekteoorzaken te zijn. Het aanaarden, waardoor het leven der plant verlengd wordt, moet hierbij vervallen, waaraan te minder verbeurd is, daar het toch nog niet algemeen bewezen is, dat de oogst er door vermeerderd wordt, altans niet op alle gronden. Door het vroeg aanplanten van snel groeijende soorten wordt tevens een der wezenlijke nadeelen der vroegere aardappelcultuur vermeden, namelijk, dat de oogst te laat in den herfst viel om altans op meer of minder kleijige gronden met vooruitzigt op een goed gewas winterkoorn er op te kunnen laten volgen. Is echter de aardappeloogst in het laatst van Aug. of het begin van Sept. afgeloopen, dan vervalt dit bezwaar, en mag de aardappeloogst ook al wat minder opleveren, men zal dit in eenen beteren graanoogst vergoed vinden.

Correspondentie.

Het stuk uit Dwingelo *over longziekte en bijgevoegd berigt in het volgend no.*

Te Annerveen is, door de benoeming van den onderwijzer *K. Bergsma*, in die betrekking te Veendijk, in Groningen, de school vacant. Tot het vergelijkende examen worden, dienvolgens, desbevoegden uitgenoodigd tegen *zaturdag* 3 November e.k. smorgens ten 10 ure. Inkomen is *f* 180, zonder meer. De stukken intezenden aan den Heer Burgemeester van Anloo, vóór den 20 October aanstaande.

De Schoolopziener in 't Eerste District van Drenthe,
NASSAU.

Mr. *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal, op vrijdag den 12 October 1849, des voormiddags te 9 uren, te beginnen, ten verzoeke van de benificiare Erfgenamen van wijlen den Heer *Hendrikus Braams* te Gieten, in leven Burgemeester van de Gemeenten Gasselte en Odoorn, ten sterfhuize, in het openbaar verkoopen:

Een zoo goed als nieuwen, zeer mooijen en goed geconserveerden **Tentwagen** op veren, naar den laatsten smaak, eene sterke **beugelchais**, **2 zwarte Merriepaarden**, in alle tuigen mak, **16 Koetjen**, jong en oud, **25 Schapen**, twee nieuwe beslagen **Wagens**, waarvan een met kap, en een vol **Boerenbeslag en Gereedschappen.**

Voorts zullen ten zelfden dage en plaatse worden verkocht: Een span **IJzerschimmels**, oud 2ª en 3ª jaar.

LEEST MET AANDACHT!

Wegens gebrek aan Geld, door het nog niet liquideren met ohzen Executeur en Oom, Mr. *W. H. Hofstede*, raadsheer bij den Hoogen Raad der Nederlanden, wordt te koop gepresenteerd: eene bijna nieuwe **Secretaire** van Mahoniehout, te bevragen bij den Heer *J. A. Borg* te Assen.

De ondergeteekenden, als daartoe door het collegie van Regenten over het huis van Arrest en Justitie te Assen gecommitteerd, gedenken, op dingsdag den negenden October 1800 negen en veertig, des middags om twaalf uur, in de kamer van Regenten in genoemd huis, aan den minst inschrijvende uittebesteden de leverantie der voedings- en verzorgingsmiddelen voor de beambten in de Gevangenis en de Gevangenen over het jaar 1850 te weten: **Aardappelen, Gort, Vleesch, Brood, Kaarsen, Olie, Azijn, Zout, Koffij** en **Chichorei, Melk, Groenten, Zeep, Peper, Ligstroo, Turf** voor de beambten, alsmede die voor de verwarmingsketel, alles overeenkomstig de voorwaarden en monsters daarvan voorhanden in meergenoemd huis, welke voorwaarden tevens ter lezing voorliggen in het Logement de Koppel Paarden bij *A. Hofste* te Assen. Inlichtingen verlangende, kan men zich deswege vervoegen bij den laatst-ondergeteekende of bij den concierge in genoemd huis.

Assen, 30 *September* 1849.

J. H. WESTRA, P. A. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, H. VOS.

Allen, die geregtigd zijn zich te gedragen als erfgenamen van den heer *Hendrik Boekhoudt*, het laatst gewoond hebbende te Eelde, en den 27 December 1848 aldaar overleden, gelijk mede allen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan diens onbeheerde nalatenschap, waarover de ondergeteekende bij dispositie der Arrondissements Regtbank te Assen van den 21 Augustus 1849 is benoemd tot Curator, worden bij dezen opgeroepen om ter dier zake aan hem eene schriftelijke opgave te doen vóór den 1 November 1849.

Mr. S. J. OOSTING, *Advocaat.*

De rangschikking in het faillissement van *F. C. N. Pape*, te Assen onder de firma **de Kinderen PAPE** gehandeld hebbende, is met de bewijzen ter Griffie der Arrondissements Regtbank alhier nedergelegd, om aldaar, gedurende 14 dagen na deze aankondiging ter visie van een ieder te verblijven.

Assen, *De Curator in gemeld faillissement*,
2 *Oct.* 1849. Mr. G. W. VAN DER FELTZ.

Coevorden, 1 *Oct.* Rogge *f* 3.75. Boekweit *f* 4.00. Boter ned. pond *f* 0.45. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.38.

Hoogeveen, 2 *Oct.* Rogge *f* 4.10. Boekweit *f* 3.60. Haver *f* 2.37½. Boter n. pond *f* 0.45. Honig n. pond *f* „ . „

Ter markt aangeb. 136 mudd. rogge; 39 m. boekweit; 12 m. haver; 1880 p. boter. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.35.

Assen, 4 *Oct.* Rogge *f* 4.25 a *f* 3.80. Boekweit *f* 4.00 a *f* 3.50. Aardapp. *f* 1.25 a *f* 0.90. Boter n. p. *f* 0.55 a *f* 0.50. Hooi 1000 n. p. *f* „ . „ Stroo 100 n. p. *f* 2.60.

Aantal: 260 mud Rogge; 45 mud Boekweit; 63 mud Aardapp.; 220 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 2000 n. pond Stroo; 52 Wagens.

Groningen, 2 *Oct.* Tarwe jarige *f* 7.25, nieuwe *f* 6.50 a *f* 5.00. Rogge *f* 3.25 a *f* 3.85; nieuwe *f* 3.85. Boekweit zand *f* 3.45 a *f* 3.90, veen *f* „ . „ a *f* „ . „ Garst *f* 2.80 a *f* 3.05, nieuwe zomer *f* 2.70 a *f* 2.90, knobbe *f* 3.00 a *f* 3.30. Dikke haver *f* 2.35 a *f* 3.00. Voerhaver *f* 1.95 a *f* 2.15. Paardeboonen *f* 3.75 a *f* 4.15. Koolzaad *f* 10.00 a *f* 11.00. Dederzaad *f* 8.00 a *f* 8.75. Geel Mosterdzaad *f* 5.00 a *f* 7.60. Zomerzaad *f* 7.50 a *f* 9.75. Gort grove *f* „ . „ a *f* 5.50, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f* „ . „ Boter ¼ vat *f* „ . „

Tarwe met weinig handel in een doen. Rogge als voren. Boekweit 5 ct. hooger verkocht. Garst tot vorige prijzen gedaan. Haver over 't geheel wel zoo aangenaam. Boonen prijshoudend. Kool- en Zomerzaad in een doen. Mosterdzaad met weinig verandering. Gort stil.

Steenwijk, 1 *Oct.* Rogge *f* 4.05 a *f* 4.40. Boekweit *f* 3.80 a 4.75. Garst *f* „ . „ a *f* „ . „ Boter ⅛ vat *f* 15.00.

Amsterdam, 3 *Oct.* Werk. Sch. 2½ pct 53¾ a 54; dito 3 pct 63½ a 11/16; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct 83⅝ a ⅞; O. I. leening 4 pct 82¾; Am. Synd. 3½ pct. 84; Handelm. 4½ pct „ a „; Haarlemmerm. 5 pct. 100¾; Aand. Rijnspoorw. 4½ pct „ a „; Aand. Holl. Spoorw. Maats. „ a „

Hollandsche fondsen blijven na eene neiging tot achteruitgang, nagenoeg op hunnen vorigen slotkoers. De affaire was vrij geanimeerd.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.